

РЕШЕНИЕ

№ 124

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на седми ноември през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Г. Д. Чолаков

при участието на секретаря Юлиана Д. Божилова
като разгледа докладваното от Г. Д. Чолаков Търговско дело №
20231800900103 по описа за 2023 година

Р.Г.С. от гр. К., ул. „Охрид“ № 3, с ЕГН е предявила срещу ЗК "Л.И." АД, с ЕИК иск с правно основание чл.226, ал.1 от КЗ /отм., бр.102/29.12.2015 год., в сила от 01.01.2016 год. – приложим на осн. §22 от ПЗР на КЗ, обн. ДВ, бр.102/29.12.2015 год./ – за заплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди в размер на още 3 966.91 лева месечно над присъденото ѝ с влязло в сила решение № 7907/14.12.2018 год. по гр.д. № 9506/2016 год. на СГС месечно обезщетение в размер на 3 739.71 лева – необходими разходи за болногледачи, психолог и рехабилитатор вследствие на причинени ѝ телесни увреждания при ПТП, настъпило на 16.04.2014 год. в гр. К. по вина на водач на застраховано при ответника МПС по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год., дължимо за периода от 26.07.2023 год. до настъпване на обстоятелства за изменение на размера или за отпадане на задължението, ведно със законната лихва върху размера на всяко месечно плащане, считано от 26-то число на съответния месец, за който се дължи, до окончателното плащане на сумата.

Претендират се и направените по делото разноски.

Увеличение на размера на иска – от 3 612.35 лева на 3 966.91 лева допълнително месечно обезщетение, е допуснато на осн. чл.214, ал.1 от ГПК в о.с.з. на 07.11.2023 год.

Ищцата твърди, че при ПТП, причинено на 16.04.2014 год. в гр. К. по вина на Николай А.Г. – водач л.а. марка „Мерцедес“, модел „Спринтер“, с ДК № СА 2684 АХ, застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год., в качеството си на пешеходец ѝ били причинени многобройни травматични увреждания.

Сочи, че предявила пряк иск по чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ срещу застрахователя на виновния водач ЗК "Л.И." АД АД за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди, като с влезли в сила решения, постановени по гр.д. № 7488/2014 год. на СГС и гр.д. № 1831/2015 год. на САС ѝ било присъдено такова обезщетение, поради което влезлите в сила актове установяват със сила на пресъдено нещо между страните :

- противоправното и виновно поведение на водача на застрахованото при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите МПС, сключена със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год.;

- причинените на ищцата телесни увреждания вследствие на процесното ПТП, довели до 100 % парализа на четирите крайника и 100 % намалена трудоспособност;

- съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата в размер на 10 %.

Твърди се, че претърпените от ищцата телесни увреждания вследствие на процесното ПТП са довели до нейното трайно обездвижване. От момента на пътния инцидент Р.С. живее при строг постелен режим, лежи неподвижна, не може да ходи и да се обслужва сама. Ищцата е пълен инвалид и се нуждае от постоянна чужда помощ, защото не може да си служи с нито един от четирите си крайника, поради което постоянно се налага да ангажира близките си. Всеки ден я посещава и рехабилитатор, тъй като тя не може да се движи и залежаването ѝ би било фатално за нея без полагането на специални грижи.

Сочи се, че състоянието на ищцата вследствие на претърпените от нея увреждания е наложило необходимостта за нея да се полагат денонощни грижи от болногледач, както и всекидневно провеждане на рехабилитация и редовни сеанси с психолог, поради което предявила пряк иск по чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ срещу застрахователя на виновния водач ЗК "Л.И." АД АД за заплащане на ежемесечно застрахователно обезщетение за горните имуществени вреди – разходи за болногледачи, психолог и рехабилитатор. С решение № 7907/14.12.2018 год. по гр.д. № 9506/2016 год. на СГС, влязло в сила в тази му част, ѝ било присъдено такова месечно обезщетение в размер на 3 739.71 лева, дължимо за периода от 02.08.2016 год. до настъпване на обстоятелства за изменение на размера или за отпадане на задължението, ведно със законната лихва върху размера на всяко месечно плащане, считано от първо число на съответния месец, за който се дължи, до окончателното плащане на сумата.

Твърди се, че обстоятелствата, при които е определен размерът на ежемесечното обезщетение за имуществени вреди с горното решение, са се изменили съществено от постановяването му, същите имат траен и продължителен характер, а размерът на определеното ежемесечно обезщетение се явява несъответстващ на икономическата обстановка в страната в момента.

Сочи се, че по данни на НСИ в периода от месец септември 2020 год., когато е

постановено решението по гр.д. № 4137/2019 год. на САС, до месец март 2023 год. в страната са налице сериозни инфлационни процеси, като инфлацията е в размер на 30.9 %, налице е и съществено нарастване на цените за услуги на болногледачи, за рехабилитационни услуги, както и цените за психологични сеанси. Минималната работна заплата тогава е била в размер на 610 лева, през 2021 год. – 650 лева, през 2022 год. – 710 лева, а към настоящия момент е 780 лева, т.е. след постановяване на решението на САС минималната работна заплата се е увеличила с близо 30 %. Поради обстоятелството, че размерът на минималната работна заплата към момента възлиза на 780 лева, то само минималният размер на възнаграждението за 4-ма болногледачи (не определен по средни пазарни цени) е в размер на $4 \times 780 \text{ лева} = 3\,120 \text{ лева}$, като в тази сума не са включени дължимите се възнаграждения за нощен, извънреден и празничен труд. Сочи се, че само това обстоятелство е показателно, че определените в предходното производство размери на разходите за специалисти към момента се явяват недостатъчни за задоволяване на потребностите на ищцата.

Сочи се, че размерът на необходимата средно месечна издръжка по средни пазарни цени за 4-ма болногледачи през 2022 год. е 5 408.96 лева/месечно (3 408 лева /основно възнаграждение/ + 1 346 лева /извънреден нощен и празничен труд/ + 654.96 лева /осигуровки/). Средната цена на услуги от рехабилитатор през 2022 год. е 60 лева/час, поради което и предвид установената в предходното производство необходимост за ищцата от провеждане на ежедневна рехабилитация с продължителност на сеансите от по 1 час/ден, то стойността на разхода за рехабилитатор възлиза на сума в размер на 1 800 лева/месечно. Средната цена на психологичните сеанси през 2022 год. е 60 лева/час, поради което и предвид установената в предходното дело необходимост за ищцата от провеждане на два сеанса с психолог седмично по 2 часа, то стойността на разхода за психолог възлиза на сума в размер на 960 лева/месечно.

Поради изложеното се твърди, че при така определената обща стойност на разходите от 8 168.96 лева/месечно и след приспадане на определения в предходно производство процент съпричиняване /10%/, то актуалната стойност на дължимото на ищцата месечно обезщетение при средни пазарни цени възлиза на 7 352.06 лева. Сочи се, че определеното в предходното производство месечно обезщетение към момента е недостатъчно за покриване на разходите за болногледачи, рехабилитатор и психолог, поради което следва да се приеме, че същото трябва да бъде актуализирано с допълнителна сума в размер 3 612.35 лева / $3\,739.71 \text{ лева} + 3\,612.35 \text{ лева} = 7\,352.06 \text{ лева}$ /.

Преписи от и.м. и приложенията към нея са връчени на ответника с указанията по чл.367-370 от ГПК, като в срока по чл.367, ал.1 от ГПК същият е подал писмен отговор, с който е оспорил иска по основание и размер, взел е становище по обстоятелствата, на които се основава и е направил възражения срещу тях.

С отговора ответникът оспорва твърденията по исковата молба :

- че определените в производството по гр.д. № 4137/2019 год. на САС размери на разходите за специалисти са недостатъчни за задоволяване на потребностите на ищцата;

- че определените на ищцата с горното решение разходи са реално изразходвани и че е налице необходимост от присъждането на допълнителни;

- че размерът на необходимата месечна издръжка по средни пазарни цени за четирима болногледачи е 5 408.96 лева;

- че средната месечна цена на услугите на рехабилитатор възлиза на 1 800 лева;

- че стойността на месечния разход за психолог възлиза на 960 лева;

- че общият размер на месечните разходи за болногледачи, рехабилитатор и психолог е 8 168.96 лева и че определеното в предходното съдебно производство месечно обезщетение в размер на 3739.71 лева е недостатъчно за покриване на разходите за болногледачи, рехабилитатор и психолог, поради което да следва да бъде актуализирано.

Ответникът също претендира направените по делото разноси и възнаграждение по чл.78, ал.8 от ГПК за представителство от юрисконсулт, като е направил в о.с.з. на 07.11.2023 год. искане по чл.78, ал.5 от ГПК за присъждане на по-нисък размер на разноските, съставляващи претендирано от ищцата прекомерно адвокатско възнаграждение.

Софийски окръжен съд, като прецени събраните по делото доказателства и ги обсъди във връзка с доводите на страните, приема за установено следното :

Видно от представените с исковата молба заверени преписи от решения, постановени по гр.д. № 7488/2014 год. на СГС и гр.д. № 1831/2015 год. на САС, със същите ЗК "Л.И." АД, с ЕИК е осъден на осн. чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ да заплати на Р.Г.С. застрахователно обезщетение в размер на 315 000 лева за причинени й неимуществени вреди вследствие на причинени й телесни увреждания при ПТП, настъпило на 16.04.2014 год. в гр. К. по вина на водач на застраховано при ответника МПС по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год.

Между страните не е спорно, че решението на САС, с което е изменено в една част решението на СГС, е влязло в законна сила и е формирало сила на пресъдено нещо относно следните приети за установени със съдебните актове обстоятелства :

- противоправното и виновно поведение на водача на застрахованото при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите МПС, сключена със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год.;

- причинените на ищцата телесни увреждания вследствие на процесното ПТП, довели до 100 % парализа на четирите крайника и 100 % намалена трудоспособност;

- съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата в размер на 10 %.

Видно от изискания от съда заверен препис от решение № 7907/14.12.2018 год. по гр.д. № 9506/2016 год. на СГС, със същото ЗК "Л.И." АД АД е осъден на осн. чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ да заплаща на Р. Г. С. застрахователно обезщетение за имуществени вреди в

размер на 3 739.71 лева месечно – разходи за болногледачи, психолог и рехабилитатор във връзка с горното ПТП, дължимо на първо число на съответния месец, считано от 02.08.2016 год. до настъпване на обстоятелства за изменение на размера или за отпадане на задължението, ведно със законната лихва върху размера на всяко месечно плащане.

Горното решение е изменено в частта относно началната дата на присъденото месечно обезщетение и потвърдено в останалата му част с решение № 11971/08.09.2020 год. по гр.д. № 4137/2019 год. на САС, влязло в законна сила на 27.10.2023 год.

От мотивите на първоинстанционното и въззивното решение, формирали сила на пресъдено нещо между настоящите страни, се установява, че претърпените от ищцата телесни увреждания вследствие на процесното ПТП са довели до нейното трайно обездвижване, че от момента на пътния инцидент Р. С. живее при строг постелен режим, лежи неподвижна, не може да ходи и да се обслужва сама, същата е пълен инвалид и се нуждае от постоянна чужда помощ, защото не може да си служи с нито един от четирите си крайника. Прието е, че състоянието на ищцата вследствие на претърпените от нея увреждания е наложило необходимостта за нея да се полагат денонощни грижи от болногледачи, както и да бъде посещавана ежедневно от рехабилитатор и два пъти в седмицата от психолог.

От заключението по назначената съдебно-счетоводна експертиза, неоспорено от страните, се установява, че :

- за денонощно ежедневно обслужване на ищцата Р.С. при 8-часов работен ден и 5-дневна работна седмица, съобразено с предвидените по закон отпуск и полагаемо възнаграждение при положен извънреден труд за района на София област, за необходимите й четири болногледачи, средномесечното възнаграждение възлиза на 4 282.92 лева /при приетото в решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. в размер на 2 455.23 лева/;

- за рехабилитационни услуги, полагани ежедневно за ищцата в продължение на един час дневно, при средна цена за час от 60 лева, общата средномесечна стойност възлиза на 1 800 лева /при приетата в решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. в размер на 900 лева/;

- за психологичните сеанси, полагани за ищцата в продължение на два часа седмично по два часа, при средна цена за час от 155 лева, общата средномесечна стойност възлиза на 2 480 лева /при приетата в решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. в размер на 800 лева/.

Експертизата приема, че общият калкулиран месечен размер на описаните разходи е 8 562.92 лева /при приетата в решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. обща стойност от 4 155.23 лева/.

При така установената фактическа обстановка съдът стигна до следните правни изводи :

Съгласно разпоредбата на чл.223, ал.1 от КЗ /отм., бр.102/29.12.2015 год., в сила от

01.01.2016 год./ с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя се реализира чрез заплащане на обезщетение на увреденото лице, което обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, пряк и непосредствен резултат от увреждането, а също и на лихви за забава, когато застрахованият е отговорен пред увредения за тяхното плащане.

С разпоредбата на чл.226, ал.1 от КЗ /отм., бр.102/29.12.2015 год., в сила от 01.01.2016 год. – приложима на осн. §22 от ПЗР на КЗ, обн. ДВ, бр.102/29.12.2015 год. с оглед момента на сключване на застрахователния договор с полица № 22113001261859/07.05.2013 год. е уредено правото на пряк иск в полза на пострадалото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител, като отговорността на застрахователя е обусловена от и е еднаква по обем с отговорността на деликвента. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“, както и да са налице всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

В настоящия случай със сила на пресъдено нещо между страните е установено, че вследствие на противоправно и виновно поведение на водач на застрахованото при ответника по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите МПС, на ищцата са били причинени телесни увреждания, довели до 100 % парализа на четирите крайника и 100 % намалена трудоспособност, както и че същата е съпричинила вредоносния резултат със собствените си действия, което съпричиняване е в размер на 10 %. Установено е и че състоянието на ищцата вследствие на претърпените от нея увреждания е наложило необходимостта за нея да се полагат денонощни грижи от четирима болногледачи, както и да бъде посещавана ежедневно от рехабилитатор в продължение на един час и два пъти в седмицата от психолог при продължителност на сеансите от два часа. С решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год., влязло в тази му част на 27.10.2020 год., е установено със сила на пресъдено нещо, че общата стойност на горните необходими с оглед състоянието на ищцата услуги възлиза на 4 155.23 лева, като след приспадане на приетия с влязлото в сила решение по гр.д. № 1831/2015 год. на САС процент на съпричиняване /10 %/, дължимата на ищцата от ответника месечна сума възлиза на 3 739.71 лева.

От обсъденото заключение на назначената съдебно-счетоводна експертиза, изготвено на 25.10.2023 год., прието от съда като обективно, компетентно и изчерпателно, се установява, че за тригодишен период – от датата на влизане в сила на решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. до датата на изготвяне на заключението, цените на горните услуги са се увеличили съществено, включително и поради инфлационните процеси в страната за периода. От заключението се установява, че общият калкулиран месечен размер на

описаните разходи вече възлиза на 8 562.92 лева, т.е. с 4 407.69 лева повече от предходното определено от СГС месечно обезщетение от 4 155.23 лева /преди редуцирането му с 10 %/ – или повече от два пъти.

С оглед на изложеното съдът намира, че са настъпили сочените в решението на СГС по гр.д. № 9506/2016 год. обстоятелства, обуславящи съществено изменение на размера на задължението на ответника, поради което същият следва да бъде осъден на осн. чл.226, ал.1 от КЗ /отм./ да заплаща на ищцата периодично застрахователно обезщетение за имуществени вреди – необходими разходи за болногледачи, психолог и рехабилитатор, в размер на още 3 966.91 лева месечно над присъденото й по гр.д. № 9506/2016 год. на СГС месечно обезщетение в размер на 3 739.71 лева, дължимо за периода от 26.07.2023 год. до настъпване на обстоятелства за изменение на размера или за отпадане на задължението, ведно със законната лихва върху размера на всяко месечно плащане, считано от 26-то число на съответния месец, за който се дължи, до окончателното плащане на сумата. Крайният размер на допълнително присъденото месечно обезщетение от 3 966.91 лева е формиран след редукцията на сумата от 4 407.69 лева с 10 % – съобразно приетият с влязлото в сила решение по гр.д. № 1831/2015 год. на САС процент на съпричиняване на вредоносния резултат от действията на ищцата.

С оглед изхода на делото на ищцата следва да се присъдят на осн. чл.78, ал.1 от ГПК в цялост направените в хода на производството разноски в общ размер на 18 562.35 лева, от които заплатена ДТ в размер на 5 712.35 лева, внесен депозит за ССЕ в размер на 400 лева и заплатен адвокатски хонорар за процесуално представителство в размер на 12 450 лева с ДДС. Съдът намира за неоснователно направеното от пълномощникът на ответника искане по чл.78, ал.5 от ГПК за присъждане на по-нисък размер на разноските, съставляващи претендирано от ищцата прекомерно адвокатско възнаграждение – възнаграждението с начислен ДДС е около минималния предвиден размер от 11 822.14 лева с ДДС по чл.7, ал.2, т.5 от Наредба № 1/09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения при интерес от 130 044.60 лева – цената на иска преди допуснатото увеличение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на осн. чл.226, ал.1 от КЗ /отм., бр.102/29.12.2015 год., в сила от 01.01.2016 год. – приложим на осн. §22 от ПЗР на КЗ, обн. ДВ, бр.102/29.12.2015 год./ и чл.86, ал.1 във вр. с чл.84, ал.3 от ЗЗД ЗК "Л.И." АД, с ЕИК да заплаща на Р.Г.С. от гр. К., ул. „Охрид“ № 3, с ЕГН ***** периодично застрахователно обезщетение за имуществени вреди в размер на още **3 966.91 лева** /три хиляди деветстотин шестдесет и шест лв. и деветдесет и една ст./ месечно над присъденото й с влязло в сила решение № 7907/14.12.2018 год. по гр.д. № 9506/2016 год. на СГС месечно обезщетение в размер на 3 739.71 лева – необходими разходи за болногледачи, психолог и рехабилитатор вследствие на причинени й телесни увреждания при ПТП, настъпило на 16.04.2014 год. в гр. К. по вина

на водач на застраховано при ответника МПС по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застрахователна полица № 22113001261859, валидна от 07.05.2013 год. до 06.05.2014 год., дължимо за периода от 26.07.2023 год. до настъпване на обстоятелства за изменение на размера или за отпадане на задължението, ведно със законната лихва върху размера на всяко месечно плащане, считано от 26-то число на съответния месец, за който се дължи, до окончателното плащане на сумата.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.1 от ГПК ЗК "Л.И." АД, с ЕИК да заплати на Р. Г. С. от гр. К., ул. „Охрид“ № 3, с ЕГН ***** направените по делото разноси в размер на **18 562.35 лева** /осемнадесет хиляди петстотин шестдесет и два лв. и тридесет и пет ст./.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____